

ПОГОДЖЕНО

Директор НМК ПТО
у Київській області

Марина СТАСЄЄВА

«04» травня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДПТНЗ

«Білоцерківський професійний ліцей»

Сергій ШПАК

«04» травня 2022 р.

РОБОЧА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

на модульно-компетентнісній основі

Професія: Різьбяр по дереву та бересту

Код: 7331

Професійні кваліфікації: 2, 3, 4 розряд

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
«14» травня 2022р. № 3

Робоча освітня програма складена на основі стандарту професійної (професійно-технічної) освіти з професії 7331 «Різьбяр по дереву та бересту» СП(ПТ)О 7331.С.16.29-2018, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 лютого 2019 р. № 203 на модульно-компетентнісній основі.

Укладачі:

Безвербний Ігор Олегович — викладач спеціальної технології, вища категорія.

Заграбчук Анатолій Петрович — майстер виробничого навчання в групах різьбярів по дереву та бересту, майстер виробничого навчання I категорії.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
2. Зведена таблиця по розрядах, модулях та предметах
3. Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам.
Професійна кваліфікація: *Різьбяр по дереву та бересту 2 розряду*
  - 3.1 Загальнопрофесійна підготовка — базовий блок
    - 3.1.1 Навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»
    - 3.1.2 Навчальна програма з предмета «Основи енергоефективності та енергозбереження»
    - 3.1.3 Навчальна програма з предмета «Основи трудового законодавства»
    - 3.1.4 Навчальна програма з предмета «Основи комп'ютерних технологій»
  - 3.2 Професійно-теоретична підготовка
    - 3.2.1 Навчальна програма з предмета «Основи креслення»
    - 3.2.2 Навчальна програма з предмета «Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань»
    - 3.2.3 Навчальна програма з предмета «Основи технології обробки деревини»
    - 3.2.4 Навчальна програма з предмета «Основи кольорознавства та композиції»
    - 3.2.5 Навчальна програма з предмета «Основи матеріалознавства»
    - 3.2.6 Навчальна програма з предмета «Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія»
    - 3.2.7 Навчальна програма з предмета «Основи електротехніки»
    - 3.2.8 Навчальна програма з предмета «Спеціальна технологія»
  - 3.3 Професійно-практична підготовка
    - 3.3.1 Навчальна програма з виробничого навчання
    - 3.3.2 Навчальна програма з виробничої практики
4. Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам.
Професійна кваліфікація: *Різьбяр по дереву та бересту 3 розряду*
  - 4.1 Професійно-теоретична підготовка
    - 4.1.1 Навчальна програма з предмета «Спеціальна технологія»
    - 4.1.2 Навчальна програма з предмета «Композиція»
  - 4.2 Професійно-практична підготовка
    - 4.2.1 Навчальна програма з виробничого навчання
    - 4.2.2 Навчальна програма з виробничої практики
5. Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам.
Професійна кваліфікація: *Різьбяр по дереву та бересту 4 розряду*
  - 5.1 Професійно-теоретична підготовка
    - 5.1.1 Навчальна програма з предмета «Спеціальна технологія»
    - 5.1.2 Навчальна програма з предмета «Ліплення»

- 5.1.3 Навчальна програма з предмета «Композиція»
- 5.1.4 Навчальна програма з предмета «Рисунок»
- 5.2 Професійно-практична підготовка
  - 5.2.1 Навчальна програма з виробничого навчання
  - 5.2.2 Навчальна програма з виробничої практики

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до робочої освітньої програми з використанням модульно-компетентнісного підходу для підготовки кваліфікованих робітників на основі базової загальної середньої освіти з отриманням повної загальної середньої освіти за професією: 7331 «Різьбяр по дереву та бересту».

Робоча освітня програма розроблена відповідно до СП(ПТ)О 7331.С.16.29-2018 з професії 7331 «Різьбяр по дереву та бересту», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 лютого 2019 р. № 203.

Дана програма розроблена з метою дотримання єдиних вимог при плануванні освітньої діяльності з урахуванням вимог стандартів професійної (професійно-технічної) освіти на основі компетентнісного підходу. Цілі і завдання робочої освітньої програми — розвиток у здобувачів освіти особистісних якостей, а також формування загальних і професійних компетентностей у відповідності з вимогами Міністерства освіти і науки України з даної професії.

Робоча освітня програма розрахована на навчання здобувачів освіти, які отримали базову (повну) загальну середню освіту, мали при вступі до закладу освіти вік, установлений відповідно до законодавства, і не мали медичних протипоказань для виробничого навчання і роботи з цієї професії, а також з урахуванням вимог Переліку важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених Міністерством охорони здоров'я України № 256 від 29.12.1993.

Робоча освітня програма з підготовки кваліфікованих робітників містить співвідношення між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовками, в процесі яких забезпечується формування професійних (професійних базових, професійних профільних і загальних) компетентностей.

Програма включає загальнопрофесійний блок, а також передбачає послідовне вивчення навчальних предметів професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки.

Навчальні дисципліни з професійно-теоретичної підготовки вивчаються за робочими навчальними програмами, розробленими на основі компетентностей, у яких відображаються зміни, притаманні відповідній галузі виробництва, підприємству-замовнику кадрів.

Для вивчення навчальних дисциплін загальнопрофесійної та професійно-теоретичної підготовки відводиться 630 годин. Для професійно-практичної підготовки відводиться 1527 годин.

Щоденне навантаження здобувачів освіти під час професійно-практичної

підготовки: виробниче навчання — 6 годин, виробнича практика — 7 годин.

До самостійного виконання робіт слухачі допускаються лише після навчання і перевірки знань з охорони праці.

З метою визначення досягнутих рівнів професійної кваліфікації здобувачів освіти з професії **7331 Різьбяр по дереву та бересту** проводиться поетапна кваліфікаційна атестація, за наслідками якої присвоюється відповідна кваліфікація.

Державна кваліфікаційна атестація здійснюється за рахунок навчального часу, відведеного на професійно-практичну підготовку, і складає 7 годин.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом освіти і базуються на компетентнісному підході відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» відповідного розряду можливе за умови набуття здобувачем освіти усіх компетентностей.

Випускнику закладу професійної (професійно-технічної) освіти, який успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду і видається диплом державного зразка.

Умовні позначення, що використовуються:

СП(ПТ)О – стандарт професійної (професійно-технічної) освіти;

ЗПК – загальнопрофесійна компетентність;

РпДтБ-2 – різьбяр по дереву та бересту 2-го розряду;

РпДтБ-3 – різьбяр по дереву та бересту 3-го розряду;

РпДтБ-4 – різьбяр по дереву та бересту 4-го розряду;

Т – тема;

ЛР – лабораторна робота;

ПР – практична робота;

ЛПР – лабораторно-практична робота;

ПКА – поетапна кваліфікаційна атестація;

ДКА – державна кваліфікаційна атестація.

2. Зведена таблиця по розрядах, модулях та предметах

Освітні компоненти (навчальні предмети)	Кількість годин	Кваліфікація: РпДтБ – 2 розряд					Кваліфікація: РпДтБ – 3 розряд				Кваліфікація: РпДтБ – 4 розряд					
		Загальнопрофесійний блок	РпДтБ – 2.1	РпДтБ – 2.2	РпДтБ – 2.3	РпДтБ – 2.4	Всього годин 2 розряд	РпДтБ – 3.1	РпДтБ – 3.2	РпДтБ – 3.3	Всього годин 3 розряд	РпДтБ – 4.1	РпДтБ – 4.2	РпДтБ – 4.3	РпДтБ – 4.4	Всього годин 4 розряд
Загальнопрофесійна підготовка - базовий блок (компетентності / навчальні предмети)	35	35					35									
Основи галузевої економіки і підприємництва	9	9					9									
Основи енергоефективності та енергозбереження	8	8					8									
Основи трудового законодавства	9	9					9									
Основи комп'ютерних технологій	9	9					9									
Професійно-теоретична підготовка (професійні компетентності / навчальні предмети)	595	116	8	16	48	8	196	49	39	74	162	84	84	44	25	237
Основи креслення	14	14					14									
Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань	12	12					12									
Основи технології обробки деревини	14	14					14									
Основи кольорознавства та композиції	14	14					14									
Основи матеріалознавства	20	20					20									
Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія	30	30					30									
Основи електротехніки	12	12					12									
Спеціальна технологія	168		8	16	48	8	80	24	12	36	72				16	16
Ліплення	26													26		26
Композиція	170							25	27	38	90	37	33	10		80
Рисунок	115											47	51	8	9	115
Професійно-практична підготовка (професійні компетентності)	1527	60	26	40	191	26	343	65	78	286	429	246	325	133	51	755
Виробниче навчання	708	60	12	12	114	12	210	30	36	90	156	120	108	84	30	342
Виробнича практика	819		14	28	77	14	133	35	42	196	273	126	217	49	21	413
Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна кваліфікаційна атестація)	21						7				7					7
Загальний обсяг навчального часу	2178	211	34	56	239	34	581	114	117	360	598	330	409	177	76	999

3. Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **2 розряд**

Професійний базовий навчальний модуль: РпДтБ – 2

Бюджет навчального часу — 581 год

3.1. Загальнопрофесійна підготовка — 35 год

- Основи галузевої економіки і підприємництва — 9 год
- Основи енергоефективності та енергозбереження — 8 год
- Основи трудового законодавства — 9 год
- Основи комп'ютерних технологій — 9 год

3.2. Професійно-теоретична підготовка — 196 год

- Основи креслення — 14 год
- Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань — 12 год
- Основи технології обробки деревини — 14 год
- Основи кольорознавства та композиції — 14 год
- Основи матеріалознавства — 20 год
- Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія — 30 год
- Основи електротехніки — 12 год
- Спеціальна технологія — 80 год

3.3. Професійно-практична підготовка – 343 год

- Виробниче навчання — 210 год
- Виробнича практика — 133 год

ПКА — 7 год

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

3.1 Загальнопрофесійна підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **2 розряд**

3.1 Загальнопрофесійна підготовка — 35 год

Позначення модуля	Загальнопрофесійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Загальнопрофесійна підготовка — базовий блок				35
Загальнопрофесійна підготовка — 35 год Основи галузевої економіки і підприємництва — 9 год Основи енергоефективності та енергозбереження — 8 год Основи трудового законодавства — 9 год Основи комп'ютерних технологій — 9 год				
ЗПК.1	Оволодіння основами трудового законодавства	Знати: основні трудові права та обов'язки працівників; положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору; соціальні гарантії та соціальний захист, чинні на підприємстві	Основи трудового законодавства	9
ЗПК.2	Оволодіння основами галузевої економіки і підприємництва	Знати: сутність понять суспільне виробництво, ринок, основи підприємництва, підприємство у системі ринкових відносин; суть і функції деревообробної галузі, його структуру; суб'єкти та об'єкти деревообробної галузі; основні економічні процеси, відносини та явища, які функціонують та виникають між суб'єктами економіки (підприємствами, державою та громадянами); порядок створення приватного підприємства; порядок створення первинної та нормативної документації (книга «доходів та витрат», баланс підприємства); порядок ліквідації підприємства; основи менеджменту (управління підприємством та розподіл трудових ресурсів); основи маркетингу; конкуренція (її види та прояви в економічних відносинах); основи державного регулювання економіки (нормативно-законодавча база, податки, пільги, дотації)	Основи галузевої економіки і підприємництва	9

ЗПК.4	Оволодіння основами енергоефективності та енергозбереження	<p>Знати: основи раціонального використання енергоресурсів та матеріалів у професійній діяльності.</p> <p>Уміти: раціонально використовувати електроенергію; раціонально і ефективно експлуатувати деревообробні верстати та електроінструмент</p>	Основи енерго-ефективності та енергозбереження	8
ЗПК.11	Оволодіння основами комп'ютерних технологій	<p>Знати: програмні засоби та комп'ютерні технології; програми створення текстових, графічних документів та електронних таблиць; програмне забезпечення професійного спрямування (AutoCAD); правила безпеки роботи на персональному комп'ютері.</p> <p>Уміти: створювати текстові документи, електронні таблиці, комп'ютерні презентації; застосовувати програми Corel Draw, AutoCAD</p>	Основи комп'ютерних технологій	9

3.1.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи галузевої економіки і підприємництва»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ЛПП	
ЗПК.2	Оволодіння основами галузевої економіки і підприємництва	9	-	
	Т.1 Сутність понять: суспільне виробництво, ринок, основи підприємництва, підприємство у системі ринкових відносин	1		Опитування
	Т.2 Суть і функції деревообробної галузі, його структура; суб'єкти та об'єкти деревообробної галузі	2		
	Т.3 Основні економічні процеси, відносини та явища, які функціонують та виникають між суб'єктами економіки (підприємствами, державою та громадянами); порядок створення приватного підприємства; порядок створення первинної та нормативної документації (книга «доходів та витрат», баланс підприємства)	2		
	Т.4 Порядок ліквідації підприємства; основи менеджменту (управління підприємством та розподіл трудових ресурсів); основи маркетингу; конкуренція (її види та прояви в економічних відносинах)	2		Контрольна робота
	Т.5 Основи державного регулювання економіки (нормативно-законодавча база, податки, пільги, дотації)	2		
Разом		9	-	

3.1.2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи енергоефективності та енергозбереження»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 2 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ЛПП	
ЗПК.4	Оволодіння основами енергоефективності та енергозбереження	8		
	Т.1 Поняття енергії, енергозбереження	1		
	Т.2 Енергетичні ресурси	1		Тестове завдання
	Т.3 Поняття: паливо і умовне паливо. Види палива, традиційні джерела	2		Опитування
	Т.4 Вимоги міжнародного стандарту	1		
	Т.5 Ціль і зміст проведення енергоаудиту	1		Опитування
	Т.6 Напрямки щодо збереження енергії. Шляхи збереження енергії	2		Тестове завдання
Разом		8		

3.1.3 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи трудового законодавства»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 2 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ЛПР	
ЗПК.1	Оволодіння основами трудового законодавства	9		
	Т.1 Основні трудові права та обов'язки працівників	2		Опитування
	Т.2 Положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору	2		
	Т.3 Соціальні гарантії та соціальний захист	2		Опитування
	Т.4 Практикум «Людина на роботі»	3		Семінар
Разом		9		

3.1.4 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи комп'ютерних технологій»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ЛПР	
ЗПК.11	Оволодіння основами комп'ютерних технологій	9		
	Т.1 Програмні засоби та комп'ютерні технології	2		Опитування
	Т.2 Програми створення текстових, графічних документів та електронних таблиць	2		
	Т.3 Програмне забезпечення професійного спрямування (AutoCAD)	4		
	Т.4 Правила безпеки роботи на персональному комп'ютері	1		Опитування
Разом		9		

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

3.2 Професійно-теоретична підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **2 розряд**

3.2 Професійно-теоретична підготовка — 196 год

- Основи креслення — 14 год
- Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань — 12 год
- Основи технології обробки деревини — 14 год
- Основи кольорознавства та композиції — 14 год
- Основи матеріалознавства — 20 год
- Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія — 30 год
- Основи електротехніки — 12 год
- Спеціальна технологія — 80 год

Позначення модуля	Загально-професійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-теоретична підготовка (загальнопрофесійний блок)				116
Професійно-теоретична підготовка — 116 год Основи креслення — 14 год Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань — 12 год Основи технології обробки деревини — 14 год Основи кольорознавства та композиції — 14 год Основи матеріалознавства — 20 год Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія — 30 год Основи електротехніки — 12 год				
ЗПК.3	Дотримання та виконання вимог з охорони праці, пожежної безпеки, виробничої санітарії	Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві; положення колективного договору щодо охорони праці; правила галузевої безпеки; основи електробезпеки; інструкції з пожежної безпеки; інструкції з надання долікарської допомоги; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів. Уміти: володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів; звільняти потерпілого від дії електричного струму; надавати долікарську допомогу потерпілим від нещасного випадку; користуватися первинними засобами пожежогасіння	Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія	30
ЗПК.5	Оволодіння основами креслення	Знати: основні вимоги до виконання креслень, способи графічного зображення деталей, геометричні побудови в кресленні, види проєкцій, поняття про розрізи; основні правила та перспективи та практичні методи побудови в перспективі. Уміти: оволодіти способами графічного зображення: побудова деталей в ортогональних проєкціях, в ізометрії та перспективі; володіти прийомами геометричних побудов у кресленні: побудова правильних багатокутників, спряження ліній, виконання написів креслярським шрифтом; читати зображення деталей	Основи креслення	14

Позначення модуля	Загально-професійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
ЗПК.6	Оволодіння основами кольорознавства та композиції	<p>Знати: властивості та сприйняття кольору, основні характеристики кольорів; змішування кольорів, кольоровий тон, поєднання кольорів, контраст застосування кольорознавства на практиці; основні напрямки розвитку декоративно-прикладного мистецтва; поняття єдності форми і змісту; орнамент; особливості, види, мотиви його застосування; народну орнаментику; створювати, стилізувати, спрощувати лінійно-контурний, тональний візерунок; ескізи геометричного, рослинного, скульптурного різьблення; володіти теоретичним матеріалом щодо техніки та технології різьблення, інкрустації, тощо.</p> <p>Уміти: змішувати кольори; виконувати відмивку плоских та об'ємних геометричних фігур; імітацію фактури різних порід деревини; орнаменти: копіювання, їх перенесення; створювати площинні орнаменти, розташування орнаментів в крузі, квадраті, прямокутнику; створювати чорнові ескізи олівцем, кольором; виконувати ескізи для різних технік різьблення на чистовику; традиційно та вільно складати композицію; створювати проекти сувенірних виробів, художніх меблів, скульптури, проаналізувати композицію відповідно до творчого задуму, техніки, технології виконання, структури матеріалів; знайти ступінь орнаментациї відповідно до форми та призначення виробу</p>	Основи кольорознавства та композиції	14
ЗПК.7	Оволодіння основами матеріалознавства	<p>Знати: будову і властивості бересту; місце і час заготівлі бересту; придатність бересту за якістю і забарвленням; основні частини і розрізи стовбура; макробудову деревини; види і сорти круглих і пиляних лісоматеріалів; способи сушіння деревини; види та основні властивості клеїв та приготування робочих розчинів клеїв; властивості деревини; породи деревини: характерні ознаки, властивості, застосування; захисно-декоративні матеріали: барвники, лаки і політури, олії, воскові мастики; приховані дефекти бересту; матеріали для інкрустації: перламутр, ріг, метал, бісер, шпон струганий.</p> <p>Уміти: виконувати кількісне та якісне оцінювання матеріалів; визначати види, властивості, якість матеріалів з урахуванням їх технологічного використання; раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; підбирати матеріали відповідно до виду робіт</p>	Основи матеріалознавства	20

Позначення модуля	Загально-професійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
ЗПК.8	Оволодіння основами технології обробки деревини	<p>Знати: основи обробки деревини ручним, електрифікованим столярним інструментом; припуски на обробку; методи раціональної розмітки; прийоми безвідходної технології; технологічний процес обробки деревини ручним, електрифікованим столярним інструментом; види ручного та електрифікованого деревообробного інструменту для пиляння, стругання, свердління, довбання, фрезерування, шліфування; правила перевірки та підготовки столярного та електрифікованого інструменту; технологічну послідовність обробки деревини ручними, електрифікованими інструментами; виконувати основні прийоми обробки деревини на деревообробних верстатах; правові та організаційні основи охорони праці.</p> <p>Уміти: застосовувати методи раціональної розмітки та безвідходні технології; заточувати і правити столярний інструмент; дотримуватися норм технологічного процесу; виконувати обробку деревини ручним та електрифікованим столярним інструментом; виконувати пиляння, площинне і профільне стругання рубанками, свердління перпендикулярних і не перпендикулярних гнізд та отворів, різання стамескою вздовж, поперек, в торець; знімати фаски, довбання гнізд; виконувати обробку деревини ручним електрифікованим і пневматичним інструментом; виконувати операції на деревообробних верстатах; раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання столярних робіт</p>	Основи технології обробки деревини	14

Позначення модуля	Загально-професійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
ЗПК.9	Оволодіння основами виготовлення найпростіших столярних з'єднань	<p>Знати: властивості м'яких порід деревини на якість обробки; правила розрахунку основних шипових з'єднань; припуски на обробку; методи раціональної розмітки; прийоми безвідходної технології; допустимі відхилення; види шипових кутових кінцевих столярних з'єднань та серединних; види шипових групових з'єднань; види з'єднань по ширині на гладку фугу, на «вус»; технологію виготовлення найпростіших столярних з'єднань; правила безпеки праці при виконанні робіт; вимоги до організації робочого місця при виготовленні столярних з'єднань та склеюванні деревини.</p> <p>Уміти: виготовляти шипові кутові кінцеві з'єднання; виготовляти шипові кутові серединні та таврові з'єднання; виготовляти шипові групові з'єднання; виготовляти столярні з'єднання по ширині на гладку фугу; виготовляти з'єднання на «вус»; підбирати ручний столярний інструмент і електрифікований столярний інструмент; користуватися вибраними інструментами; раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання столярних з'єднань</p>	Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань	12
ЗПК.10	Оволодіння основами електротехніки	<p>Знати: основи електростатики; сутність понять електричне коло, електричні кола постійного струму, магнітне коло, електричні кола змінного струму; електротехнічні пристрої; принцип дії та будову трансформаторів; електричні машини постійного струму, електричні машини змінного струму; основні відомості про електробезпеку.</p> <p>Уміти: схематично зображати електричне коло; класифікувати електричні машини, пристрої; правильно експлуатувати електрообладнання відповідно до вимог електробезпеки</p>	Основи електротехніки	12

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-теоретична підготовка (професійні компетентності)			80
Модуль РпДтБ – 2.1 Види художньої різьби по бересту та дереву			8
Професійно-теоретична підготовка — 8 год Спеціальна технологія — 8 год			
РпДтБ – 2.1.1	Види різьби по бересту	Спеціальна технологія	2
РпДтБ – 2.1.2	Види різьби по дереву		3
РпДтБ – 2.1.3	Робоче місце різьбяра. Інструменти та матеріали для різьби по бересту та дереву		3
Модуль РпДтБ – 2.2 Художнє різьблення по бересту			16
Професійно-теоретична підготовка — 16 год Спеціальна технологія — 16 год			
РпДтБ – 2.2.1	Прийоми художнього різьблення по бересту та нанесення контурів простих орнаментів	Спеціальна технологія	8
РпДтБ – 2.2.2	Виконання різьблення по бересту		8
Модуль РпДтБ – 2.3 Способи виготовлення художніх виробів з дерева			48
Професійно-теоретична підготовка — 48 год Спеціальна технологія — 48 год			
РпДтБ – 2.3.1	Столярний спосіб	Спеціальна технологія	24
РпДтБ – 2.3.2	Токарний спосіб		24
Модуль РпДтБ – 2.4 Геометричне різьблення			8
Професійно-теоретична підготовка — 8 год Спеціальна технологія — 8 год			
РпДтБ – 2.4.1	Ознайомлення з видами стамесок та застосування їх у різьбленні для різьби по дереву та бересту	Спеціальна технологія	2
РпДтБ – 2.4.2	Ознайомлення з елементами різьблення		2
РпДтБ – 2.4.3	Виконання геометричної різьби на виробках	Спеціальна технологія	2
РпДтБ – 2.4.4	Опорядження різьби і виробів з дерева		2

3.2.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи креслення»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ПР	
ЗПК.5	Оволодіння основами креслення	14	6	
	Т.1 Основні вимоги до виконання креслень	1		Тестове завдання
	Т.2 Способи графічного зображення деталей	1		
	Т.3 Геометричні побудови в кресленні	5	3	Графічна робота
	Т.4 Види проєкцій	1		
	Т.5 Поняття про розрізи	3	2	Тестове завдання
	Т.6 Основні правила перспективи та практичні методи побудови в перспективі	3	1	Графічна робота
Разом		14	6	

3.2.2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Основи виготовлення найпростіших столярних з'єднань»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ПР	
ЗПК.9	Оволодіння основами виготовлення найпростіших столярних з'єднань	12	4	
	Т.1 Правила безпеки праці при виконанні робіт	1		
	Т.2 Властивості м'яких порід деревини на якість обробки	1	1	Тестове завдання
	Т.3 Правила розрахунку основних шипових з'єднань	1		
	Т.4 Припуски на обробку	1		
	Т.5 Методи раціональної розмітки	1		
	Т.6 Прийоми безвідходної технології	1	1	Тестове завдання
	Т.7 Допустимі відхилення	1		
	Т.8 Види шипових кутових кінцевих столярних з'єднань та серединних	1		
	Т.9 Види шипових групових з'єднань	1	1	Графічна робота
	Т.10 Види з'єднань по ширині на гладку фугу, на «вус»	1		
	Т.11 Технологія виготовлення найпростіших столярних з'єднань	1	1	Тестове завдання
	Т.12 Вимоги до організації робочого місця при виготовленні столярних з'єднань та склеюванні деревини	1		
Разом		12	4	

3.2.3 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи технології обробки деревини»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ПР	
ЗПК.8	Оволодіння основами технології обробки деревини	14	5	
	Т.1 Основи обробки деревини ручним, електрифікованим столярним інструментом	1		
	Т.2 Припуски на обробку	1	1	Тестове завдання
	Т.3 Методи раціональної розмітки	1		
	Т.4 Прийоми безвідходної технології	1	1	Тестове завдання
	Т.5 Технологічний процес обробки деревини ручним, електрифікованим столярним інструментом	1	1	Опитування
	Т.6 Види ручного та електрифікованого деревообробного інструменту для пиляння, стругання, свердління, довбання, фрезерування, шліфування	5	1	Опитування
	Т.7 Правила перевірки та підготовки столярного та електрифікованого інструменту	1		
	Т.8 Технологічна послідовність обробки деревини ручними, електрифікованими інструментами	1	1	Опитування
	Т.9 Основні прийоми обробки деревини на деревообробних верстатах	1		
	Т.10 Правові та організаційні основи охорони праці	1		
Разом		14	5	

3.2.4 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи кольорознавства та композиції»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ПР	
ЗПК.6	Оволодіння основами кольорознавства та композиції	14	5	
	Т.1 Властивості та сприйняття кольору, основні характеристики кольорів	2		
	Т.2 Змішування кольорів, кольоровий тон, поєднання кольорів, контраст застосування кольорознавства на практиці	2	1	Графічна робота
	Т.3 Основні напрямки розвитку декоративно-прикладного мистецтва	1		
	Т.4 Поняття єдності форми і змісту	1		
	Т.5 Орнамент; особливості, види, мотиви його застосування	1		
	Т.6 Народна орнаментика	1	1	Опитування
	Т.7 Створення, стилізування, спрощення лінійно-контурних, тональних візерунків	1		
	Т.8 Ескізи геометричного, рослинного, скульптурного різьблення	4	2	Графічна робота
	Т.9 Володіння теоретичним матеріалом щодо техніки та технології різьблення, інкрустації тощо.	1	1	Опитування
Разом		14	5	

3.2.5 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи матеріалознавства»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ПР	
ЗПК.7	Оволодіння основами матеріалознавства	20	7	
	Т.1 Будова і властивості бересту	1		
	Т.2 Місце і час заготівлі бересту	1	1	Тестове завдання
	Т.3 Придатність бересту за якістю і забарвленням	1		
	Т.4 Основні частини і розрізи стовбура	1	1	Тестове завдання
	Т.5 Макробудова деревини	1	1	Опитування
	Т.6 Види і сорти круглих і пиляних лісоматеріалів	1	1	Опитування
	Т.7 Способи сушіння деревини	1		
	Т.8 Види та основні властивості клеїв та приготування робочих розчинів клеїв	1	1	Опитування
	Т.9 Властивості деревини	1		
	Т.10 Породи деревини: характерні ознаки, властивості, застосування	2		
	Т.11 Захисно-декоративні матеріали: барвники, лаки і політури, олії, воскові мастики	5	1	Тестове завдання
	Т.12 Приховані дефекти бересту	1		
	Т.13 Матеріали для інкрустації: перламутр, ріг, метал, бісер, шпон струганий	3	1	Опитування
Разом		20	7	

3.2.6 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Охорона праці, пожежна безпека, виробнича санітарія»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ЛПР	
ЗПК.3	Дотримання та виконання вимог з охорони праці, пожежної безпеки, виробничої санітарії	30	—	
	Т.1 Основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві; положення колективного договору щодо охорони праці; правила галузевої безпеки	10		Тестове завдання
	Т.2 Основи електробезпеки; інструкції з пожежної безпеки	10		Тестове завдання
	Т.3 Інструкції з надання долікарської допомоги; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів	10		Тестове завдання
Разом		30	—	

3.2.7 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Основи електротехніки»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 2 розряд

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин		Форма контролю
		Всього	З них ПР	
ЗПК.10	Оволодіння основами електротехніки	12	4	
	Т.1 Основи електростатики	1		
	Т.2 Сутність понять електричне коло, електричні кола постійного струму	2	1	Тестове завдання
	Т.3 Магнітне коло	1		
	Т.4 Електричні кола змінного струму	3	1	
	Т.5 Електротехнічні пристрої	2	1	Опитування
	Т.6 Принцип дії та будова трансформаторів	1		
	Т.7 Електричні машини постійного струму, електричні машини змінного струму; основні відомості про електробезпеку	2	1	Тестове завдання
Разом		12	4	

3.2.8 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Спеціальна технологія»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 2.1 Види художньої різьби по бересту та дереву			8
РпДтБ – 2.1.1	Види різьби по бересту	Знати: історію розвитку різьби по бересту; прийоми художнього різьблення по бересту; особливості та застосування різьби по бересту; технологічні та художні особливості застосування різьби по бересту	2
РпДтБ – 2.1.2	Види різьби по дереву	Знати: історію розвитку різьби по дереву; різновиди та прийоми художнього різьблення по дереву (контурна різьба, контурно-площинна різьба по тонованій поверхні, плосковиймчата різьба, плоскорельєфна різьба); технологічні та художні особливості застосування різьби по дереву	3
РпДтБ – 2.1.3	Робоче місце різьбяра. Інструменти та матеріали для різьби по бересту та дереву	Знати: види інструментів та матеріали для різьби по бересту та дереву; придатність бересту за якістю та забарвленням; правильно розташувати матеріали та інструменти відносно положення різьбяра; вимоги до організації робочого місця та охорони праці під час виконання робіт	3
Модуль РпДтБ – 2.2 Художнє різьблення по бересту			16
РпДтБ – 2.2.1	Прийоми художнього різьблення по бересту та нанесення контурів простих орнаментів	Знати: прийоми побудови простих орнаментальних композицій; особливості берести; техніку виконання; прийоми художнього різьблення по бересту; прийоми нанесення контурів простих візерунків; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	8

РпДтБ – 2.2.2	Виконання різьблення по бересту	Знати: виконання різних технік різьби з берести; виконання техніки прорізної берести з кольоровою підкладкою, інтарсією; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	8
Модуль РпДтБ – 2.3 Способи виготовлення художніх виробів з дерева			48
РпДтБ – 2.3.1	Столярний спосіб	Знати: породи та вади деревини, техніку обробки, властивості клеїв та їх застосування; вміти виготовляти художні вироби з дерева столярним способом (рамки, скриньки); вимоги з охорони праці під час виконання робіт	24
РпДтБ – 2.3.2	Токарний спосіб	Знати: основні підготовчі та технологічні процеси точіння; знати найнеобхідніші інструменти для точіння; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	24
Модуль РпДтБ – 2.4 Геометричне різьблення			8
РпДтБ – 2.4.1	Ознайомлення з видами стамесок та застосування їх у різьбленні для різьби по дереву та бересту	Знати: призначення інструментів; підбір матеріалів та інструментів; початкові прийоми різання стамесками від себе і на себе; прийоми різання стамесками різного профілю і величини; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	2
РпДтБ – 2.4.2	Ознайомлення з елементами різьблення	Знати: місцеві художні традиції промислу; прості елементи різьблення; види композиції, види орнаментів та принципи їх побудови; матеріали, інструменти для рисунку; правила користування ними; вивчення способів передачі предметів в об'ємі на площині; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	2
РпДтБ – 2.4.3	Виконання геометричної різьби на виробах	Знати: історичні та стильові напрямки розвитку різьблення; елементи та мотиви які використовуються в різьбленні; послідовність виконання різьблення; характерні особливості геометричної різьби; створювати різьблення на плакетках, кухонних дошках; закони та прийоми композиції; основні закони кольорознавства; технічні вправи на відмивку та змішування кольорів; послідовність виконання скульптурного зображення; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	2

РпДтБ – 2.4.4	Опорядження різьби і виробів з дерева	Знати: види опорядження; підготовку поверхні до опорядження; матеріали і техніки виконання опорядження; приготування різних видів опоряджувальних сумішей і їх нанесення на деревину; техніки передачі імітації деревини; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	2
Разом			80

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

3.3 Професійно-практична підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **2 розряд**

3.3 Професійно-практична підготовка — 343 год

— Виробниче навчання — 210 год

— Виробнича практика — 133 год

ПКА – 7 год

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-практична підготовка			343
Загальнопрофесійний блок			60
Професійно-практична підготовка — 60 год Виробниче навчання — 60 год			
ЗПК.3	Дотримання та виконання вимог з охорони праці, пожежної безпеки, виробничої санітарії	Виробниче навчання	6
ЗПК.5	Оволодіння основами креслення		6
ЗПК.6	Оволодіння основами кольорознавства та композиції		6
ЗПК.7	Оволодіння основами матеріалознавства		6
ЗПК.8	Оволодіння основами технології обробки деревини		24
ЗПК.9	Оволодіння основами виготовлення найпростіших столярних з'єднань		6
ЗПК.10	Оволодіння основами електротехніки		6

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 2.1 Види художньої різьби по бересту та дереву			26
Професійно-практична підготовка — 26 год Виробниче навчання — 12 год Виробнича практика — 14 год			
РпДтБ – 2.1.1	Види різьби по бересту	Виробниче навчання	2
РпДтБ – 2.1.2	Види різьби по дереву		4
РпДтБ – 2.1.3	Робоче місце різьбяра. Інструменти та матеріали для різьби по бересту та дереву		6
Модуль РпДтБ – 2.2 Художнє різьблення по бересту			40
Професійно-практична підготовка — 40 год Виробниче навчання — 12 год Виробнича практика — 28 год			
РпДтБ – 2.2.1	Прийоми художнього різьблення по бересту та нанесення контурів простих орнаментів	Виробниче навчання	6
РпДтБ – 2.2.2	Виконання різьблення по бересту		6
Модуль РпДтБ – 2.3 Способи виготовлення художніх виробів з дерева			191
Професійно-практична підготовка — 191 год Виробниче навчання — 114 год Виробнича практика — 77 год			
РпДтБ – 2.3.1	Столярний спосіб	Виробниче навчання	60
РпДтБ – 2.3.2	Токарний спосіб		54
Модуль РпДтБ – 2.4 Геометричне різьблення			26
Професійно-практична підготовка — 26 год Виробниче навчання — 12 год Виробнича практика — 14 год			
РпДтБ – 2.4.1	Ознайомлення з видами стамесок та застосування їх у різьбленні для різьби по дереву та бересту	Виробниче навчання	3
РпДтБ – 2.4.2	Ознайомлення з елементами різьблення		3

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
РпДтБ – 2.4.3	Виконання геометричної різьби на виробах	Виробниче навчання	3
РпДтБ – 2.4.4	Опорядження різьби і виробів з дерева		3

3.3.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Виробниче навчання»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Загальнопрофесійний блок			60
ЗПК.3	Дотримання та виконання вимог з охорони праці, пожежної безпеки, виробничої санітарії	Уміти: володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів; звільняти потерпілого від дії електричного струму; надавати долікарську допомогу потерпілим від нещасного випадку; користуватися первинними засобами пожежогасіння	6
ЗПК.5	Оволодіння основами креслення	Уміти: оволодіти способами графічного зображення: побудова деталей в ортогональних проєкціях, в ізометрії та перспективі; володіти прийомами геометричних побудов у кресленні: побудова правильних багатокутників, спряження ліній, виконання написів креслярським шрифтом, читати зображення деталей	6
ЗПК.6	Оволодіння основами кольорознавства та композиції	Уміти: змішувати кольори; виконувати відмивку плоских та об'ємних геометричних фігур; імітацію фактури різних порід деревини; орнаменти: копіювання, їх перенесення; створювати площинні орнаменти, розташування орнаментів в крузі, квадраті, прямокутнику; створювати чорнові ескізи олівцем, кольором; виконувати ескізи для різних технік різьблення на чистовику; традиційно та вільно складати композицію; створювати проекти сувенірних виробів, художніх меблів, скульптури, проаналізувати композицію відповідно до творчого задуму, техніки, технології виконання, структури матеріалів; знайти ступінь орнаменталізації відповідно до форми та призначення виробу	6
ЗПК.7	Оволодіння основами матеріалознавства	Уміти: виконувати кількісне та якісне оцінювання матеріалів; визначати види, властивості, якість матеріалів з урахуванням їх технологічного використання; раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; підбирати матеріали відповідно до виду робіт	6

ЗПК.8	Оволодіння основами технології обробки деревини	Уміти: застосовувати методи раціональної розмітки та безвідходні технології; заточувати і правити столярний інструмент; дотримуватися норм технологічного процесу; виконувати обробку деревини ручним та електрифікованим столярним інструментом; виконувати пиляння, площинне і профільне стругання рубанками, свердління перпендикулярних і не перпендикулярних гнізд та отворів, різання стамескою вздовж, поперек, в торець; знімати фаски, довбання гнізд; виконувати обробку деревини ручним електрифікованим і пневматичним інструментом; виконувати операції на деревообробних верстатах; раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання столярних робіт	24
ЗПК.9	Оволодіння основами виготовлення найпростіших столярних з'єднань	Уміти: виготовляти шипові кутові кінцеві з'єднання; виготовляти шипові кутові серединні та таврові з'єднання; виготовляти шипові групові з'єднання; виготовляти столярні з'єднання по ширині на гладку фугу; виготовляти з'єднання на «вус»; підбирати ручний столярний інструмент і електрифікований столярний інструмент; користуватися вибраними інструментами; раціонально і ефективно організовувати працю на робочому місці; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання столярних з'єднань	6
ЗПК.10	Оволодіння основами електротехніки	Уміти: схематично зображати електричне коло; класифікувати електричні машини, пристрої; правильно експлуатувати електрообладнання відповідно до вимог електробезпеки	6
Професійні компетентності			
Модуль РпДтБ – 2.1 Види художньої різьби по бересту та дереву			12
РпДтБ – 2.1.1	Види різьби по бересту	Уміти: підготувати матеріали та інструменти для різьблення та застосувати його у виробництві; визначати вологість матеріалу, дефекти; користуватись технічним та технологічним устаткуванням; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	2
РпДтБ – 2.1.2	Види різьби по дереву	Уміти: підготувати матеріали та інструменти для різьблення та застосувати його у виробництві; визначати вологість матеріалу, дефекти; користуватись технічним та технологічним устаткуванням; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	4

РпДтБ – 2.1.3	Робоче місце різьбяра. Інструменти та матеріали для різьби по бересту та дереву	Уміти: раціонально та ефективно організувати робоче місце; самостійно визначити інструмент для виконання завдань та підготувати інструмент до роботи (заточити і заправити); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	6
Модуль РпДтБ – 2.2 Художнє різьблення по бересту			12
РпДтБ – 2.2.1	Прийоми художнього різьблення по бересту та нанесення контурів простих орнаментів	Уміти: виконувати побудову простих орнаментальних композицій; застосовувати при розробці ескізів графічні техніки; вибирати та застосовувати матеріал, інструмент, шаблони, переносити малюнок на берест (виконання копіювальних робіт); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	6
РпДтБ – 2.2.2	Виконання різьблення по бересту	Уміти: виконувати різьблення по бересту вручну простих сюжетно-орнаментальних візерунків (виконання декоративних плакеток на основі зразків); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	6
Модуль РпДтБ – 2.3 Способи виготовлення художніх виробів з дерева			114
РпДтБ – 2.3.1	Столярний спосіб	Уміти: використовувати матеріали в художній обробці деревини; заточити і заправити інструменти; дотримуватись норм технологічного процесу; не допускати недоліки в роботі; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	60
РпДтБ – 2.3.2	Токарний спосіб	Уміти: виготовляти художні вироби з дерева токарним способом (посуду, рахви та цукорниці); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	54
Модуль РпДтБ – 2.4 Геометричне різьблення			12
РпДтБ – 2.4.1	Ознайомлення з видами стамесок та застосування їх у різьбленні для різьби по дереву та	Уміти: застосовувати інструменти для довбання та різьблення; володіти пластичними матеріалами та інструментами; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	3

	бересту		
РпДтБ – 2.4.2	Ознайомлення з елементами різьблення	Уміти: виконувати замальовки та ескізи простих орнаментальних мотивів; володіти прийомами плосковійчастого різьблення (різьблення плакеток, розеток в квадраті, розеток в крузі) дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	3
РпДтБ – 2.4.3	Виконання геометричної різьби на виробах	Уміти: розмічати основні лінії, наносити контури візерунків і простих композицій; виконувати різьблення по дереву та бересту вручну простих сюжетно-орнаментальних візерунків; володіти основами рисунку, основами скульптури, композиції та кольорознавства; переносити орнамент на заготовку; виконувати вправи на відмивку та змішування кольорів; зображати прості геометричні тіла в техніці «гризайль»; компоувати та виконувати побудову зображення на площині (плінті) пластичними матеріалами виконувати елементи та мотиви плосковійчастого різьблення на виробах (кухонні дошки, орнаментальні фризи, розетки); дотримуватись правил техніки безпеки при виконанні різьби	3
РпДтБ – 2.4.4	Опорядження різьби і виробів з дерева	Уміти: виконувати опорядження виробів ручним та механізованим способом; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	3
Разом			210

3.3.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 2 розряд

Навчальний модуль	Професійні компетентності	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 2.1 Види художньої різьби по бересту та дереву		14
РпДтБ – 2.1.1	Види різьби по бересту	3
РпДтБ – 2.1.2	Види різьби по дереву	4
РпДтБ – 2.1.3	Робоче місце різьбяра. Інструменти та матеріали для різьби по бересту та дереву	7
Модуль РпДтБ – 2.2 Художнє різьблення по бересту		28
РпДтБ – 2.2.1	Прийоми художнього різьблення по бересту та нанесення контурів простих орнаментів	14
РпДтБ – 2.2.2	Виконання різьблення по бересту	14
Модуль РпДтБ – 2.3 Способи виготовлення художніх виробів з дерева		77
РпДтБ – 2.3.1	Столярний спосіб	42
РпДтБ – 2.3.2	Токарний спосіб	35
Модуль РпДтБ – 2.4 Геометричне різьблення		14
РпДтБ – 2.4.1	Ознайомлення з видами стамесок та застосування їх у різьбленні для різьби по дереву та бересту	3
РпДтБ – 2.4.2	Ознайомлення з елементами різьблення	4
РпДтБ – 2.4.3	Виконання геометричної різьби на виробках	3
РпДтБ – 2.4.4	Опорядження різьби і виробів з дерева	4
Всього на 2 розряд		133

**ПЕРЕЛІК
ПРОБНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

№ з/п	Назва пробної кваліфікаційної роботи	Розряд	Кількість	Норма часу
1	Виготовлення кухонної лопатки за власним ескізом, та оздоблення її геометричною різьбою.	2	1	7 год

4. Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

Професія: Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: *3 розряд*

Професійний базовий навчальний модуль: РпДтБ — 3

Бюджет навчального часу — 598 год

4.1 Професійно-теоретична підготовка — 162 год

— Спеціальна технологія — 72 год

— Композиція — 90 год

4.2 Професійно – практична підготовка — 429 год

— Виробниче навчання — 156 год

— Виробнича практика — 273 год

ПКА — 7 год

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

4.1 Професійно-теоретична підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **3 розряд**

4.1 Професійно-теоретична підготовка — 162 год

— Спеціальна технологія — 72 год

— Композиція — 90 год

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-теоретична підготовка (професійні компетентності)			162
Модуль РпДтБ – 3.1 Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності			49
Професійно-теоретична підготовка — 49 год Спеціальна технологія — 24 год Композиція — 25 год			
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Спеціальна технологія	20
		Композиція	8
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	Спеціальна технологія	4
		Композиція	17
Модуль РпДтБ – 3.2 Плоскорельєфна різьба			39
Професійно-теоретична підготовка — 39 год Спеціальна технологія — 12 год Композиція — 27 год			
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	Спеціальна технологія	4
		Композиція	7

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном	Спеціальна технологія	4
		Композиція	10
РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном	Спеціальна технологія	4
		Композиція	10
Модуль РпДтБ – 3.3 Регіональний компонент			74
Професійно-теоретична підготовка — 74 год Спеціальна технологія — 36 год Композиція — 38 год			
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	Спеціальна технологія	36
		Композиція	38

4.1.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Спеціальна технологія»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 3 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РпДтБ – 3.1	Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності	24	7
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	20	6
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	4	1
РпДтБ – 3.2	Плоскорельєфна різьба	12	3
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	4	1
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном	4	1
РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном	4	1
РпДтБ – 3.3	Регіональний компонент	36	8
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	36	8
Разом		72	18

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 3.1 Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності			24
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Знати: прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності та простих візерунків по дереву; прийоми побудови орнаментальних композицій середньої складності; техніку виконання	20
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	Знати: національні та етнографічні особливості рослинних орнаментів; стилізацію рослинних форм та використання їх у декорах предметів побуту; застосування рослинного орнаменту у двогранному, плоскорельєфному різьбленні; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	4
Модуль РпДтБ – 3.2 Плоскорельєфна різьба			12
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	Знати: історію розвитку та нові напрямки української плоскої різьби по дереву; прийоми передачі об'єму за допомогою тону та кольору; прийоми художнього різьблення по дереву; різьблення середньої складності; прийоми об'ємного плоскорельєфного різьблення; елементи орнаментів; властивості та породи деревини й бересту; інструмент, який застосовується; види та технологію виконання плоскорельєфної різьби; види рельєфів та особливості їх виконання в скульптурі; основи конструювання художніх виробів; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	4
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заovalеним фоном	Знати: періоди розвитку народного мистецтва різьби; технологію рельєфної різьби з заovalеним фоном; особливості виготовлення виробів; застосування різних композицій; основи конструювання художніх виробів; послідовність виконання скульптурного зображення; підбирати мотиви різьблення; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	4

РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном	Знати: способи виконання різьблення, застосування інструментів та пристроїв; створювати орнаментальні та сюжетні композиції; вибір матеріалу; створювати різницю контрастів між зображенням і фоном; основи конструювання художніх виробів; послідовність виконання скульптурного зображення; стадії технологічного процесу різьби з вибраним фоном; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	4
Модуль РпДтБ – 3.3 Регіональний компонент			36
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	Знати: характерні особливості регіональних орнаментальних композицій; основи створення національних орнаментів; створення композиційних рішень; основи інкрустації; історію розвитку інкрустації; вимоги до якості високохудожніх виробів із дерева; застосування різних технік при виготовленні художніх виробів з дерева (маркетрі, інкрустація, інтарсія тощо); техніку опорядження виробів; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	36
Разом			72

4.1.2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Композиція»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 3 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПП
РпДтБ – 3.1	Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності	25	19
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	8	6
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	17	13
РпДтБ – 3.2	Плоскорельєфна різьба	27	21
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання Заповнення площини орнаментом, послідовне виконання композиції до задуму; передача об'єму на ескізі за допомогою тону та кольору; виконання рельєфного зображення ліпленням	7	5
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном. Створення ескізу орнаменту середньої складності з передачею фактури, текстури та об'єму; підбір тону та кольору для передачі зображення	10	8
РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном. Створення ескізу орнаменту середньої складності з передачею фактури, текстури та об'єму; передача об'єму кольором, створення орнаментальних композицій, притаманних для місцевих традицій промислу	10	8
РпДтБ – 3.3	Регіональний компонент	38	32
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону. Створення орнаментальних композицій, притаманних для місцевих традицій промислу, з елементами різьблення інтарсії та інкрустації (декоративні тарелі, скриньки, топірці, жіночі прикраси)	38	32
Разом		90	72

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 3.1 Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності			25
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Знати: прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності та простих візерунків по дереву; прийоми побудови орнаментальних композицій середньої складності; техніку виконання	8
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	Знати: національні та етнографічні особливості рослинних орнаментів; стилізацію рослинних форм та використання їх у декорах предметів побуту; застосування рослинного орнаменту у двогранному, плоскорельєфному різьбленні; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	17
Модуль РпДтБ – 3.2 Плоскорельєфна різьба			27
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	Знати: історію розвитку та нові напрямки української плоскої різьби по дереву; прийоми передачі об'єму за допомогою тону та кольору; прийоми художнього різьблення по дереву; різьблення середньої складності; прийоми об'ємного плоскорельєфного різьблення; елементи орнаментів; властивості та породи деревини й бересту; інструмент, який застосовується; види та технологія виконання плоскорельєфної різьби; види рельєфів та особливості їх виконання в скульптурі; основи конструювання художніх виробів; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	7
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заovalеним фоном	Знати: періоди розвитку народного мистецтва різьби; технологію рельєфної різьби з заovalеним фоном; особливості виготовлення виробів; застосування різних композицій; основи конструювання художніх виробів; послідовність виконання скульптурного зображення; підбирати мотиви різьблення; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	10

РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном	Знати: способи виконання різьблення, застосування інструментів та пристроїв; створювати орнаментальні та сюжетні композиції; вибір матеріалу; створювати різницю контрастів між зображенням і фоном; основи конструювання художніх виробів; послідовність виконання скульптурного зображення; стадії технологічного процесу різьби з вибраним фоном; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	10
Модуль РпДтБ – 3.3 Регіональний компонент			38
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	Знати: характерні особливості регіональних орнаментальних композицій; основи створення національних орнаментів; створення композиційних рішень; основи інкрустації; історію розвитку інкрустації; вимоги до якості високохудожніх виробів із дерева; застосування різних технік при виготовленні художніх виробів з дерева (маркетрі, інкрустація, інтарсія тощо); техніку опорядження виробів; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	38
Разом			90

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

4.2 Професійно-практична підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **3 розряд**

4.2 Професійно-практична підготовка — 429 год

— Виробниче навчання — 156 год

— Виробнича практика — 273 год

ПКА – 7 год

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-практична підготовка			429
Модуль РпДтБ – 3.1 Види художньої різьби по бересту та дереву			65
Професійно-практична підготовка — 65 год Виробниче навчання — 30 год Виробнича практика — 35 год			
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Виробниче навчання	18
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру		12
Модуль РпДтБ – 3.2 Плоскорельєфна різьба			78
Професійно-практична підготовка — 78 год Виробниче навчання — 36 год Виробнича практика — 42 год			
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	Виробниче навчання	12
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном		12
РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном		12

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 3.3 Регіональний компонент			286
Професійно-практична підготовка — 286 год Виробниче навчання — 90 год Виробнича практика — 196 год			
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	Виробниче навчання	90

4.2.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Виробниче навчання»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 3 розряд

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 3.1 Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності			30
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Уміти: виконувати побудову орнаментальних композицій середньої складності; застосовувати при розробці ескізів графічні техніки; вибирати та застосовувати матеріал, інструмент, шаблони, переносити малюнок на берест (виконання копіювальних робіт середньої складності)	12
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	Уміти: виконувати різьблення по дереву та бересту вручну сюжетно-орнаментальних візерунків середньої складності та створювати орнаментальні композиції, притаманні для місцевих традицій промислу (кухонних виробів, плакеток, розеток); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	18
Модуль РпДтБ – 3.2 Плоскорельєфна різьба			36
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	Уміти: заповнювати площину орнаментом, послідовно виконувати композицію та різьблення відповідно до задуму; передавати об'єм на ескізі за допомогою тону та кольору; застосовувати рельєфне різьблення у декоруванні предметів побуту (карнизів, плакеток, рамок); виконувати рельєфне зображення ліпленням; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	12
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном	Уміти: створити ескіз орнаменту середньої складності з передачею фактури, текстури та об'єму; підбирати тон та колір для передачі зображення; виконувати елементи та мотиви плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном на виробів (рахви, сільнички, скриньки); різьблення по дереву та бересту вручну сюжетно-орнаментальних візерунків середньої складності та створювати орнаментальні	12

		композиції, притаманні для місцевих традицій промислу; виконувати рельєфне зображення ліпленням; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт; обрубувати або обпилювати та шерлячити цвітки, обрубувати грифель, розставляти цвітки; ремонтувати цвітки	
РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном	Уміти: створити ескіз орнаменту середньої складності з передачею фактури, текстури та об'єму; передавати об'єм кольором; виконувати елементи та мотиви плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном на виробах (кухонні дошки, кухлі, скриньки та інше); прорізувати та підрізувати за контуром малюнка; вибирати фон на відповідну глибину; виконувати різьблення по дереву та бересту вручну сюжетно-орнаментальних візерунків середньої складності та створювати орнаментальні композиції, притаманні для місцевих традицій промислу; виконувати рельєфне зображення ліпленням; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	12
Модуль РпДтБ – 3.3 Регіональний компонент			90
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	Уміти: створювати орнаментальні композиції, притаманні для місцевих традицій промислу з елементами різьблення інтарсії та інкрустації (декоративні тарелі, скриньки, топірці, жіночі прикраси); створити ескіз виробу у масштабі з передачею фактури, текстури та об'єму; використовувати різні графічні техніки при створенні ескізних рішень; підбирати деревину; поєднувати різьбу по дереву та бересту з інкрустацією; виконати виріб в матеріалі згідно ескізу; виконувати усі види різьблення характерних для даного регіону з геометричними та рослинними мотивами композиції середньої та підвищеної складності; виконувати опорядження виробів(декоративні тарелі, жіночі прикраси, скриньки, топірці); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	90
Разом			156

4.2.2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 3 розряд

Навчальний модуль	Професійні компетентності	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 3.1 Різьблення по бересту вручну сюжетно-орнаментальних композицій середньої складності		35
РпДтБ – 3.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	21
РпДтБ – 3.1.2	Виконання орнаментальної композиції рослинного характеру	14
Модуль РпДтБ – 3.2 Плоскорельєфна різьба		42
РпДтБ – 3.2.1	Ознайомлення з видами плоскорельєфного різьблення та інструменти для його виконання	14
РпДтБ – 3.2.2	Виконання плоскорельєфного різьблення із заоваленим фоном	14
РпДтБ – 3.2.3	Виконання плоскорельєфного різьблення з вибраним фоном	14
Модуль РпДтБ – 3.3 Регіональний компонент		196
РпДтБ – 3.3.1	Виконання видів художньої обробки деревини і виробів народних художніх промислів, характерних для даного регіону	196
Всього на 3 розряд		273

ПЕРЕЛІК ПРОБНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Назва пробної кваліфікаційної роботи	Розряд	Кількість	Норма часу
1	Виготовлення підставки під смартфон за власним ескізом та оздоблення її плоскорельєфним різьбленням.	3	1	7 год

5. Таблица відповідності компетентностей навчальним предметам

Професія: Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: **4 розряд**

Професійний базовий навчальний модуль: РпДтБ — 4

Бюджет навчального часу — 999 год

5.1 Професійно-теоретична підготовка — 237 год

— Спеціальна технологія — 16 год

— Ліплення — 26 год

— Композиція — 80 год

— Рисунок — 115 год

5.2 Професійно – практична підготовка — 755 год

— Виробниче навчання — 342 год

— Виробнича практика — 413 год

ДКА — 7 год

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам
5.1 Професійно-теоретична підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **4 розряд**

5.1 Професійно-теоретична підготовка — 237 год

— Спеціальна технологія — 16 год

— Ліплення — 26 год

— Композиція — 80 год

— Рисунок — 115 год

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-теоретична підготовка (професійні компетентності)			237
Модуль РпДтБ – 4.1 Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій			84
Професійно-теоретична підготовка — 84 год Композиція — 37 год Рисунок — 47 год			
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Композиція	24
		Рисунок	24
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	Композиція	13
		Рисунок	23
Модуль РпДтБ – 4.2 Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби			84
Професійно-теоретична підготовка — 84 год Композиція — 33 год Рисунок — 51 год			

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	Композиція	28
		Рисунок	38
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	Композиція	5
		Рисунок	13
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування			44
Професійно-теоретична підготовка — 44 год Ліплення — 26 год Композиція — 10 год Рисунок — 8 год			
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	Ліплення	21
		Композиція	7
		Рисунок	7
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	Ліплення	5
		Композиція	3
		Рисунок	1
Модуль РпДтБ – 4.4 Меблеві вироби з різьбленим декором			25
Професійно-теоретична підготовка — 25 год Спеціальна технологія — 16 год Рисунок — 9 год			
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	Спеціальна технологія	16
		Рисунок	9

5.1.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА
«Спеціальна технологія»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту
 Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РпДтБ – 4.4	Меблеві вироби з різьбленим декором	16	6
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	16	6
Разом		16	6

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.4 Меблеві вироби з різьбленим декором			16
РпДтБ – 4.1.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	Знати: конструктивні особливості та типи меблів; класифікацію меблевих виробів; прийоми та технологію виготовлення меблів з масиву з різних порід деревини; застосування матеріалів; використання технік для художнього оформлення меблів; основи конструювання художніх виробів, мотиви декорування в сучасних меблях; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	16
Разом			16

5.1.2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Ліплення»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РпДтБ – 4.3	Види рельєфної різьби і її застосування	26	20
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	21	17
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	5	3
Разом		26	20

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування			26
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	Знати: види та характерні ознаки рельєфної різьби; створення та побудову складних сюжетно-орнаментальних композицій з введенням стилізованих рослинних і зооморфних елементів; пропорції тіла, анатомічну будову птахів, тварин, людей та їх кінематику; застосування та особливості виконання барельєфної різьби; послідовність виконання скульптурного зображення; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	21
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	Знати: сорти деревини для виготовлення цвіток; методи різьблення цвіток залежно від призначення візерунка; характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби та горельєфного ліплення; величину об'єму зображення, яке виступає над фоном; пропорції тіла, анатомічну будову птахів, тварин, людей та їх кінематику; використання шаблонів, ліплення моделей, інструментів для створення горельєфного різьблення; вміти створити горельєфного зображення пластичними матеріалами; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	5
Разом			26

5.1.3 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Композиція»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РпДтБ – 4.1	Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій	37	27
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	24	18
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	13	9
РпДтБ – 4.2	Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби	33	12
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	28	8
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	5	4
РпДтБ – 4.3	Види рельєфної різьби і її застосування	10	8
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	7	6
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	3	2
Разом		80	47

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.1 Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій			37
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Знати: визначення прихованих дефектів бересту; прийоми художнього різьблення по бересту, складних та середньої складності візерунків по дереву; прийоми нанесення контурів складних візерунків на берест; інструмент, який застосовується; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	24
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	Знати: основи побудови сюжетно-орнаментальних композицій; технологію виконання художнього різьблення сюжетно-орнаментальних композицій; підібрати відповідний інструмент; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	13
Модуль РпДтБ – 4.2 Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби			33
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	Знати: різновиди та застосування прорізної (ажурної) різьби; створення та побудову складних сюжетно-орнаментальних композицій з введенням стилізованих рослинних і зооморфних елементів; виявлення об'єму засобами тонального малюнку; правила побудови та формоутворення зображення предметів пластичними матеріалами; застосування інструментів при виготовленні декору ажурного різьблення; технологію виконання прорізної (ажурної) різьби; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	28
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	Знати: застосування рельєфної накладної різьби; створювати робочий малюнок та переносити на площину дощечки; створювати шаблони; ескізи та технологію виконання даного виду різьби; правила побудови та формоутворення зображення предметів пластичними матеріалами; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	5
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування			10
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання	Знати: види та характерні ознаки рельєфної різьби; створення та побудову складних сюжетно-орнаментальних композицій з введенням стилізованих рослинних і зооморфних елементів; пропорції тіла, анатомічну будову птахів, тварин, людей та їх кінематику; застосування та особливості виконання барельєфної різьби; послідовність виконання скульптурного зображення; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	7

	барельєфної різьби		
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	Знати: сорти деревини для виготовлення цвіток; методи різьблення цвіток залежно від призначення візерунка; характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби та горельєфного ліплення; величину об'єму зображення, яке виступає над фоном; пропорції тіла, анатомічну будову птахів, тварин, людей та їх кінематику; використання шаблонів, ліплення моделей, інструментів для створення горельєфного різьблення; вміти створити горельєфного зображення пластичними матеріалами; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	3
Разом			80

5.1.4 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Рисунок»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Тематичний план

Код модуля	Назва теми (компетентності)	Кількість годин	
		Всього	З них ЛПР
РпДтБ – 4.1	Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій	47	31
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	24	18
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	23	13
РпДтБ – 4.2	Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби	51	43
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	38	35
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	13	8
РпДтБ – 4.3	Види рельєфної різьби і її застосування	8	5
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	7	5
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	1	
РпДтБ – 4.4	Меблеві вироби з різьбленим декором	9	6
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	9	6
Разом		115	85

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.1 Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій			47
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Знати: визначення прихованих дефектів бересту; прийоми художнього різьблення по бересту, складних та середньої складності візерунків по дереву; прийоми нанесення контурів складних візерунків на берест; інструмент, який застосовується; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	24
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	Знати: основи побудови сюжетно-орнаментальних композицій; технологію виконання художнього різьблення сюжетно-орнаментальних композицій; підібрати відповідний інструмент; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	23
Модуль РпДтБ – 4.2 Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби			51
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	Знати: різновиди та застосування прорізної (ажурної) різьби; створення та побудову складних сюжетно-орнаментальних композицій з введенням стилізованих рослинних і зооморфних елементів; виявлення об'єму засобами тонального малюнку; правила побудови та формоутворення зображення предметів пластичними матеріалами; застосування інструментів при виготовленні декору ажурного різьблення; технологію виконання прорізної (ажурної) різьби; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	38
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	Знати: застосування рельєфної накладної різьби; створювати робочий малюнок та переносити на площину дощечки; створювати шаблони; ескізи та технологію виконання даного виду різьби; правила побудови та формоутворення зображення предметів пластичними матеріалами; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	13
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування			8
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання	Знати: види та характерні ознаки рельєфної різьби; створення та побудову складних сюжетно-орнаментальних композицій з введенням стилізованих рослинних і зооморфних елементів; пропорції тіла, анатомічну будову птахів, тварин, людей та їх кінематику; застосування та особливості виконання барельєфної різьби; послідовність виконання скульптурного зображення; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	7

	барельєфної різьби		
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	Знати: сорти деревини для виготовлення цвіток; методи різьблення цвіток залежно від призначення візерунка; характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби та горельєфного ліплення; величину об'єму зображення, яке виступає над фоном; пропорції тіла, анатомічну будову птахів, тварин, людей та їх кінематику; використання шаблонів, ліплення моделей, інструментів для створення горельєфного різьблення; вміти створити горельєфного зображення пластичними матеріалами; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	1
Модуль РпДтБ – 4.4 Меблеві вироби з різьбленим декором			9
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	Знати: конструктивні особливості та типи меблів; класифікацію меблевих виробів; прийоми та технологію виготовлення меблів з масиву з різних порід деревини; застосування матеріалів; використання технік для художнього оформлення меблів; основи конструювання художніх виробів, мотиви декорування в сучасних меблях; вимоги з охорони праці під час виконання робіт	9
Разом			115

Таблиця відповідності компетентностей навчальним предметам

5.2 Професійно-практична підготовка

Професія: **Різьбяр по дереву та бересту**

Рівень кваліфікації: **4 розряд**

5.2 Професійно-практична підготовка — 755 год

— Виробниче навчання — 342 год

— Виробнича практика — 413 год

ДКА – 7 год

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Професійно-практична підготовка			755
Модуль РпДтБ – 4.1 Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій			246
Професійно-практична підготовка — 246 год Виробниче навчання — 120 год Виробнича практика — 126 год			
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Виробниче навчання	60
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій		60
Модуль РпДтБ – 4.2 Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби			325
Професійно-практична підготовка — 325 год Виробниче навчання — 108 год Виробнича практика — 217 год			
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	Виробниче навчання	48
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби		60

Навчальний модуль	Найменування професійних компетентностей	Назви предметів	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування			133
Професійно-практична підготовка — 133 год Виробниче навчання — 84 год Виробнича практика — 49 год			
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	Виробниче навчання	42
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби		42
Модуль РпДтБ – 4.4 Меблеві вироби з різьбленим декором			51
Професійно-практична підготовка — 51 год Виробниче навчання — 30 год Виробнича практика — 21 год			
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	Виробниче навчання	30

5.2.1 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПРЕДМЕТА

«Виробниче навчання»

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Позначення модуля	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.1 Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій			120
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	Уміти: створювати орнаментальні композиції середньої складності; створювати ескізи виробів з бересту у масштабі з передачею фактури та текстури; виконувати художнє різьблення складних та середньої складності візерунків по бересту; дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	60
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	Уміти: виконувати різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних візерунків з уведенням елементів традицій народного орнаменту; поєднувати традиційні та сучасні елементи в композиції (декоративні рами, кошики та ін.); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	60
Модуль РпДтБ – 4.2 Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби			108
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	Уміти: створювати ескізи графічним способом; виявляти об'єм засобами світлотіні; передавати об'єм предметів засобами пластичних форм; вибирати місця для ажурного орнаменту; застосовувати шаблони в ажурному різьбленні; виконувати ажурне різьблення на декоративних виробах (кришки скриньок, рами, хлібниці та інше); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	48
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	Уміти: створювати ескізи та робочі малюнки орнаментальних композицій; правильно передавати анатомічну пластику рослинних композицій при виготовленні декоративних накладних елементів; вирізати шаблони; розпилювати, прорізати профіль декору; застосовувати інструменти (стамески, ножі, лобзики, натфіля); виконувати рельєфну накладну різьбу в матеріалі; виконувати рельєфне зображення пластичними матеріалами; виконувати наклеювання різьблення на поверхню виробу;	60

		тонувати та лакувати (декоративні вставки для замкнутих площин, накладки для меблевих виробів, розетки, сюжетні композиції); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування			84
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	Уміти: створити ескіз виробу у масштабі з передачею фактури, текстури та об'єму; виконувати рельєфне зображення пластичними матеріалам; виконувати об'ємно-пластичне та тонове рішення проекту барельєфної форми кольором та передавати характер освітлення; перенести малюнок на виріб; визначати та підрізати глибину фону та поетапно виконувати барельєфне різьблення в матеріалі (вази, декоративні пласти, рами, тарелі); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	42
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	Уміти: створити ескіз виробу у масштабі з передачею фактури, текстури та об'єму; виконувати об'ємно-пластичне та тонове рішення проекту горельєфної форми кольором та передавати характер освітлення; виконувати об'ємно-пластичне зображення горельєфу пластичними матеріалами, створювати ескізи та шаблони; виконувати прорисовку складних елементів композицій; вміти поетапно виконувати горельєфне різьблення в матеріалі з чіткою проробкою форм моделей (вази, декоративні панно, миски, палиці та ін.); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	42
Модуль РпДтБ – 4.4 Меблеві вироби з різьбленим декором			30
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	Уміти: конструювати прості форми меблевих виробів з елементами різьблення, включаючи етнографічні, регіональні особливості; використовувати декоративні елементи різних стилів (розеток, напіврозеток, пальмет та інше); виконувати накладні різьблені, точені елементи; правильно передавати анатомічну пластику рослинних композицій у декоруванні площин виробу та виготовленні декоративних накладних елементів; передавати пластику рослинних композицій ліпленням; створювати проекти (буфетів, лавиць, ліжок, стільців, столів та інше); дотримуватися вимог з охорони праці під час виконання робіт	30
Разом			342

5.2.2 НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Професія: 7331 Різьбяр по дереву та бересту

Рівень кваліфікації: 4 розряд

Навчальний модуль	Професійні компетентності	Кількість годин
Модуль РпДтБ – 4.1 Різьблення по бересту вручну складних сюжетно-орнаментальних композицій		126
РпДтБ – 4.1.1	Прийоми художнього різьблення по бересту візерунків середньої складності	21
РпДтБ – 4.1.2	Виконання сюжетно-орнаментальних композицій	105
Модуль РпДтБ – 4.2 Характерні особливості прорізної (ажурної) різьби		217
РпДтБ – 4.2.1	Технологія виконання прорізної (ажурної) різьби	98
РпДтБ – 4.2.2	Технологія виконання рельєфної накладної різьби	119
Модуль РпДтБ – 4.3 Види рельєфної різьби і її застосування		49
РпДтБ – 4.3.1	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання барельєфної різьби	28
РпДтБ – 4.3.2	Характерні ознаки, застосування та особливості виконання горельєфної різьби	21
Модуль РпДтБ – 4.4 Меблеві вироби з різьбленим декором		21
РпДтБ – 4.4.1	Художнє оздоблення виробів з дерева	21
Всього на 4 розряд		413

ПЕРЕЛІК ПРОБНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Назва пробної кваліфікаційної роботи	Розряд	Кількість	Норма часу
1	Таріль	4	1	7 год
2	Декоративна плакетка	4	1	7 год